

OSNOVNA ŠKOLA BRAĆE RADIĆA UKLJUČENA U MEĐUNARODNI PROGRAM eTWINNING

Osnovna škola braće Radića u Bračeviću - Vrba djeluje u nerazvijenom dijelu Splitsko-dalmatinske županije. Nastava se odvija na četiri lokacije: matična škola u Bračeviću, područne škole Donje Ogorje, Ramljane i Crivac, a većina učenika i nastavnoga osoblja su putnici. Usprkos teškim materijalnim uvjetima rada, škola je poznata po iznimno uspješnom radu učitelja i učenika.

Već nekoliko godina učitelji i učenici škole uključeni su u međunarodni program eTwinning, koji je dio Erasmus+ programa. eTwinning.net je međunarodni portal namijenjen nastavnicima i učenicima za upoznavanje, suradnju i razmjenu znanja s kolegama iz europskih škole. Učitelji i učenici OŠ braće Radića kroz eTwinning povezali su se s mnogo hrvatskih i europskih škola te sudjelovali u sljedećim projektima: *Water and health, English Counts, Klein aber fein, Geography through postcards, Action English, CCRelay Race, Bilingual Letter Exchange, European Day of Languages i Euroschool TV.*

Kroz program Erasmus+ djelatnici škole imali su priliku stručno se usavršavati u Njemačkoj, Irskoj, Češkoj i Velikoj Britaniji. Naime, njihov projekt *Inovativnost, kreativnost, otvorenost – znanje za budućnost Osnovne škole braće Radića iz Bračevića* osvojio je potreban broj bodova na natječaju KA1+ te dobio potporu za realizaciju. Glavni ciljevi ovoga projekta su internacionalizacija škole, stručno usavršavanje (ne)nastavnoga osoblja u svrhu poboljšanja odgojno-obrazovnog procesa, poboljšanje školskoga kurikula i godišnjega plana i programa rada škole, primjena novih tehnologija i inovativnih pristupa u nastavi. Tijekom 2016. u stručnom usavršavanju sudjelovale su učiteljice njemačkog jezika Danijela Gašpar i Edina Smoljo (*Metode i jezik*), učiteljica engleskoga i njemačkoga jezika Alenka Miljević (*Talking to People: Cooperative Learning Methodology for Teaching (Special Edition)*), Technology in the Classroom), pedagoginja Ines Sedlar (*Talking to People: Cooperative Learning Methodology for Teaching (Special Edition)*), *Creative Methodology for Teachers of English as a Foreign Language (Courses)*) i učiteljica biologije i kemije Dražena Čudina (*ICT in education*).

Koliko je prijava i provedenja ovakvih projekata teška i koliko su im provedene edukacije pomogle u svakodnevnom radu s učenicima doznajemo od voditeljice i inicijatorice projekta Alenke Miljević:

Alenka Miljević s polaznicima edukacije u Oxfordu

Europa u Vrbi, Vrba u Europi

Već nekoliko godina učitelji i učenici uključeni su u međunarodni program eTwinning, koji je dio Erasmus+ programa. eTwinning.net je međunarodni portal namijenjen nastavnicima i učenicima za upoznavanje, suradnju i razmjenu znanja s kolegama iz europskih škole

- Prijavi je prethodilo nekoliko mjeseci istraživanja i učenja. Budući da je program bio tek na početku često su se mijenjale i upute i pravila pa je trebalo redovito pratiti obavijesti na stranicama Agencije za mobilnost i programe EU-a. Od velike pomoći bile su i informacije na mrežnim stranicama škola diljem Hrvatske o projektima koji su odobreni u prvoj godini jer sam na taj način mogla iz prakse vidjeti o čemu se zapravo radi. Naravno postoji i priručnik za prijavitelje projekta, ali je puno lakše kada u praksi vidite što škole postižu provedbom projekta. Stoga je jedan od važnih kriterija za dobivanje projekta diseminacija što se zaista iz mog iskustva potvrdilo kao veoma korisno. Uslijedilo je predstavljanje mogućnosti na našem Učiteljskom vijeću i poziv nastavnom i nenastav-

nom osoblju da se prijave te odabir sudionika po unaprijed postavljenim kriterijima. Prije popunjavanja projektna prijave od velike su pomoći unaprijed postavljene ciljevi, a projektom prijavom objašnjavate korak po korak kako će to do cilja doći. Teško je odgovoriti na pitanje koliko je teško, međutim mi učitelji znamo reći učenicima da će se rezultat pokazati u odnosu na uloženi trud. To je tako u svakom poslu pa tako i u ovom slučaju. Dakle bez truda i rada nema niti rezultata, a osjećaj kada se potrudite pa zato budete nagrađeni ni nas odrasle ne ostavlja ravnodušnim. Htjela bih da se što više škola uključi i iskoristi ove mogućnosti pa ću dodati da smo se i ove godine prijavili na natječaj, a zaključak je da je prevažno ipak na brojnim dobrotinama za sve dionike. Sve to ne bi bilo moguće bez veli-

ke podrške ravnateljice Marine Vuletina kojemu je stalo do toga da u školi osigura što bolje uvjete unatoč teškim uvjetima rada. Svakako moramo spomenuti i našu tajnicu Anamariju Blajić i računovodkinju Paulu Kjekušić kojima se kroz ovakve projekte povećao obim posla, ali se zajedno s nama vesele svim uspjesima, a i dalje nas podržavaju, pružaju ogromnu logističku podršku i kako se u narodu kaže »dobri su duhovi« svega što u školi radimo – govori Alenka.

Iskustvo prosvjetnih djelatnika iz Vrbe može poslužiti kao pozitivan primjer i ohrabrenje i ostalima dionicima odgojno-obrazovnog sustava u nastojanju da nastavni procese učine suvremenijim, učinkovitijim i zabavnijim. Vrba može u Europu, ali i Europu u Vrbu.

Nada TOPIĆ

Uvođenje novih tehnologija u nastavni proces

Iz ciljeva koje smo si postavili u projektu vidljivo je što smo željeli postići, a kao najvažniji cilj izdvojila bih poboljšanje izvođenja nastavnoga procesa kroz uključivanje novih i inovativnih metoda poučavanja. Razne strategije, kako EU-a tako i Republike Hrvatske, naglašavaju uvođenje novih tehnologija u nastavni proces radi obogaćivanja nastave različitim metodama i podupiranja učenja kroz integraciju raznih kompetencija i nastavnih sadržaja pa smo stoga prošli edukacije o primjenjivanju novih tehnologija u obrazovnom procesu. Veoma smo zadovoljni edukacijama i stekli smo razne vještine, međutim ono što nas koči, kako u primjeni tako i u nadograđivanju stečenoga znanja, nedostatak je opreme što je povezano s nedostatnim sredstvima koja se dodjeljuju školama za takve potrebe. Imamo određene kompetencije i veliku želju promijeniti i unaprijediti naš rad, nosimo svoje laptopne na nastavu kako bismo barem donekle primijenili ono što smo naučili. Kolegice koje su sudjelovale u projektu uključile su se u razne međunarodne eTwinning projekte, učenici na nastavi umjesto tableta ili laptopa koriste svoje mobitele za alate za koje je to moguće, a zbog nedostatka opreme umjesto rada s tehnologijama u školi, za vrijeme nastave, dobivaju takav domaći rad. Ne moram naglašavati da im je takav oblik domaćeg rada najdraži, a zamislite tek koliko bi takav pozitivan stav pridonio radu u samoj nastavi. U iščekivanju objave rezultata za naš novi projekt stojimo na raspolaganju svima za podršku, pomoć, savjete i dijeljenje stečenoga iskustva – zaključuje Alenka Miljević.

HUMANITARNA AKCIJA GRADSKJE KNJIŽNICE SOLIN ČITAM, DAM SRETAN SAM

Knjigama i slikovnicama razveselili djecu

Gradska knjižnica Solin i ove se godine uključila u nacionalnu akciju Čitaj mi! u sklopu koje je povodom Međunarodnoga dana darivanja knjiga organizirala akciju Čitam, dam, sretan sam - svoju knjigu daruj, tude srce obraduj namijenjenu Dječjem

odjelu KBC-a Firule Split i Dječjem vrtiću Cvrčak. Riječ je o projektu kojim se želi probuditi ljubav prema čitanju i darivanju kako kod djece, tako i kod odraslih. Akcija se provodila od kraja veljače te je tijekom njezinog trajanja prikupljeno 150 jedinica knjižne i multimedijalne

grade u centralnoj knjižnici i u ograncima. Mališani Dječjega vrtića Paun prikupili su ukupno 37 knjiga i slikovnica koje su predvođeni odgojiteljicama Vesnom Jurčić i Anom Vrljičak donijeli u prostorije centralne knjižnice sa željom da njihova donaci-

ja bude prosljeđena Dječjem odjelu KBC-a Firule. - Dragi naši prijatelji, Dječji vrtić Paun Solin šalje vam ovaj mali poklon koji smo skupili mi djeca, zajedno s našim roditeljima, odgojiteljima i Gradskom knjižnicom Solin u želji da vam uljepšamo boravak u

bolnici. Prilikom čitanja sjetite se da mi, vaši mali prijatelji, mislimo na vas. Srdačno vas pozdravljamo i želimo vam brz oporavak – poruka je koju su polaznici vrtića Paun zajedno s prikupljenim slikovnicama i knjigama poslala djeci koja na žalost dane moraju provoditi u

bolničkim sobama. Uz 37 jedinica knjižne Dječjega vrtića Paun, Dječjem odjelu KBC-a Firule donirat će se još 29 jedinica multimedijalne grade, a Dječjem vrtiću Cvrčak 40 slikovnica. M.B.J.

OSNOVNA ŠKOLA KRALJICE JELENE

PROJEKT MI JEDEMO ODGOVORNO I ZLATNA MEDALJA ZA EKSTRA DJEVIČANSKO MASLINOVO ULJE

Solinski školari uspješni ekolozi i maslinari

Briga za masline i njihova prerada sastavni je dio opsežnoga međunarodnog projekta Eko škola *Mi jedemo odgovorno* koji financira Europska unija, a u koji se OŠ kraljice Jelene uključila početkom ove pedagoške godine

Osnovna škola kraljice Jelene osvojila je zlatnu medalju za ekstra djevičansko maslinovo ulje na 11. manifestaciji ocjenjivanja kvalitete i kakvoće maslinovoga ulja *Povenjak 2017.* održanoj u veljači ove godine. Najmlađa solinska osmoletka bila je jedina škola prijavljena na ovo natjecanje koje organizira Udruga maslinara *Pačuša* iz Piska, a na koje je ove godine pristiglo 146 uzoraka maslina i ulja u svim kategorijama.

- Izuzetno smo ponosni na ovu nagradu, tim više što smo prvi put sudjelovali na ovakvom natjecanju – kazala nam je ravnateljica OŠ kraljice Jelene Vesna Ružić dodajući kako zasluge prije svega pripadaju učenicima i nastavnicima te drugim djelatnicima škole koji redovito njeguju stabla maslina zasadena oko školske zgrade.

- Imamo dvadesetak stabla različitih sorti i ove godine smo s njih ubrali oko 330 kilograma maslina od kojih smo nakon prerade u solinskoj Uljari Vuksić dobili oko 30 litara ulja – kazala je ravnateljica dodajući kako o maslinama redovito brinu mali ekolozi, učenici 1.a razreda s učiteljicom Vedranom Kuduz, članovi Eko grupe prof. Marijane Krajnović, ujedno koordinatorice Eko projekta škole, a veliku pomoć pružaju im školski domari i spremnice. Sve to odvija se prema savjetima, iskustvima maslinara, članova Udruge *Pačuša*.

- Moram istaknuti učenike nižih razreda koji su nam se pridružili sa svojim učiteljicama, a zatim učenike 8.b razreda s razrednicom Zanom Sučić te polaznike naše Male škole s voditeljicom Milicom Duvnjak koji su tijekom projektoga dana, zajedno sa spremnicima i domarima te koordinatorima Eko projekta sudjelovali u branju maslina – istaknula je ravnateljica Ružić.

Članovi Eko odbora učenika s ravnateljicom škole i koordinatoricama eko projekta

nateljica koja je i sama priskočila u pomoć tijekom branja. - Naši mladi maslinari i ekolozi imaju sve što je potrebno za branje maslina, plastične gaube i grabljice kojima češljaju masline i one padaju na prostirku koja se stavlja na pod oko masline, a u žargonu se zove parašola. Naglasila bih i to da je za kvalitetu maslinova ulja jako bitno da se svježe ubrane masline prerade unutar 24 sata da bi se postigla kvaliteta ekstra djevičansko maslinovo ulje što podrazumijeva prisutnost dobrih enzima i mi smo u tome ove godine uspjeli, što potvrđuje osvojena nagrada – kazala je ravnateljica Ružić.

Od koordinatorice Eko projekta, školske pedagoginje Sanje Matić, doznajemo kako je briga za masline i njihova prerada sastavni dio daleko opsežnijega međunarodnog projekta Eko škola *Mi jedemo odgovorno* koji financira Europska unija, a u koji se OŠ kraljice Jelene uključila početkom ove pedagoške godine.

- Cilj ovog projekta je educirati i osnažiti mlade da budu aktivni i odgovorni članovi naših prehrambenih navika i aktivnosti. Naravno, sve počinje s vlastitim izborom i s nekoliko pitanja: što jedem, odakle dolazi hrana koju konzumiram, tko je i

kako proizveo moju hranu, koji su razlici utjecaji proizvodnje i korištenja hrane na ljude i planetu, koliko otpada proizvodimo, što činim s viškom hrane? U svakom slučaju čitav je niz pitanja na koja pokušavamo naći odgovore putem brojnih aktivnosti – kazala je pedagoginja Matić.

Kroz aktivnosti koje se provode u okviru projekta, uz brigu o maslinama i proizvodnju maslinova ulja, djeca istražuju porijeklo maslinova ulja, istražuju broj proizvoda koji sadrže palmino ulje, pokušavaju doznati koje voće i povrće jedemo u sezoni, zatim u suradnji s

obližnjim OPG-om pokušavaju doznati tko stoji iza hrane koju jedemo, uče se kupovati lokalno i direktno od proizvođača. Uz to ostvarena je suradnja s pekarom *Svagaša* kako bi se ispitilo što se događa s kruhom

pečivima koja se ne prodaju, suradnja s koncesionatom Gašpine mlince uz pomoć kolega ispituju kakvo brašno jedemo, a u projekt su uključeni i roditelji koji zajedno s djecom smišljaju recepte za nova jela pripremljena od ostataka hrane. - Projekt se realizira kroz sedam koraka koji uključuju izradu plana rada, analizu hrane, praćenje stanja i ocjenjivanje te osvješćivanje javnosti i uključivanje medija, a krma svega je izrada Eko kodeksa za odgovornu prehranu, odnosno dogovoriti se što je za nas važno kod teme o hrani te isto dodati našem Eko kodeksu – objasnila je koordinatorica Eko projekta, pedagoginja Sanja Matić.

Marijana BATARELO-JELAVIĆ

Lela Margitić i Pero Kvrčić na pozornici solinskoga Teatrina

STILSKE VJEŽBE U TEATRINU GRADSKJE KNJIŽNICE

Pola stoljeća na sceni

Teatrinu Gradske knjižnice Solin 26. veljače gostovalo je Kazalište Planet Art iz Zagreba s legendarnom predstavom *Stilske vježbe* u kojoj nastupaju Pero Kvrčić i Lela Margitić. Premijera ove predstave odigrana je u siječnju 1968. te se od tada neprekidno izvodi, a uvrštena je i u tiskano izdanje Guinnessove knjige rekorda kao najdugovječnija predstava na svijetu s istom glumačkom postavom.

Predstava, u kojoj jedna izgled banalna zgoda iz tramvaja broj 11 prepričana na više načina postaje vrhunsko komedija, režirao je Tomislav Radić prema djelu Exercices de style francuskoga književ-

nika Raymonda Queneaua, a uz Radića prijevod i adaptaciju predstave potpisuje Tonko Maroević. Na premijeri te u idućih šezdesetak predstava Kvrčićeva partnerica bila je Mia Oremović, a u siječnju 1970. njezinu ulogu preuzela je Lela Margitić koja je zajedno s Perom Kvrčićem u siječnju ove godine ulja u pedesetu godinu igranja predstave. Treba istaknuti i to da je Pero Kvrčić 4. ožujka ove godine proslavio svoj 90. rođendan. - Nasimjani gledatelji potvrda su kako par Kvrčić – Margitić još uvijek pršti energijom zbog koje se za ovu predstavu, i nakon pola stoljeća njezina izvođenja, još uvijek traži kartica više. M.B.J.

Jurica Benzon i Vesna Žižić u jednoj od scena predstave Noćna mora Zorane K.

profesionalnom smislu. Ovo je prilika da to na neki način nadoknade – kazala je voditeljica Glumačke škole mag. glume Zorane Kačić Čatipović kojoj je kod pripremanja ove predstave pomagala i kolegica Mia Čotić.

- U realizaciji programa koji je publika u Teatrinu večeras imala priliku vidjeti sudjelovali su svi polaznici, oni su bili idejni tvorc i scenaristi, a ja sam uskakala sa savjetima – kazala je Zorana Kačić Čatipović do-

M.B.J.